

Aar flytte rundt fra Sogn til Sogn. At bygge en fast Organisation paa Kjøbenhavns Kirkesogne vil altsaa have sine store Vanskeligheder, ikke at tale om, at disse Sogne mange Steder ere saa uhyre store, at ogsaa det vil kunne volde en Del Besvær. Men, som sagt, jeg skal ikke komme nærmere ind paa det; det er selvfølgelig af de Ting, som maa overvejes, under hvilke Former, man kunde bringe Forholdene i Kjøbenhavn saa nær som muligt i Overensstemmelse med Forholdene paa Landet.

Men hvad der unægtelig er ret betænkeligt, det er den Maade, hvorpaa de nytvungne Menighedsraad ville kunne komme til at staa til alt det frivillige Arbejde, der i Øjeblikket er i Gang rundt omkring i Sognene. Her er ganske vist ikke mange Sogne, hvor man har det, man kalder frivillige Menighedsraad, men der er rundt omkring i Sognene Menighedsforeninger, der virke sammen med deres Præst, og som have en Mængde Arbejde for, dels inden for deres egen Kreds, dels i missionerende Retning, baade angaaende den ydre og den indre Mission. De tage sig af Menighedspleje, Sygepleje og hvad det nu kan være, en Mængde forskellige Ting. Selve det har jo den højtærede Minister haft Øje for, men han har ment, at det ikke vilde frembyde ret store Vanskeligheder. Han siger saaledes i Anmærkningerne Side 24: „De Tilfælde, hvor Menighedsraadene skulde finde sig foranledigede til at etablere en utidig Indgriben i den allerede bestaaende Menighedspleje, vilde sikkert blive ganske forsvindende i Antal og, selv om de maatte forekomme, hurtig tabe deres Betydning.“ Men saa føjes der senere til: „Det hyppigste Tilfælde, der vil forekomme, vil derfor formentlig blive det, at den frivillige Menighedspleje vil søge sin naturlige Repræsentation i Menighedsraadene.“ Ja, hvoraf den højtærede Minister nu ved det, er ikke godt at vide. Naar en Præst i sit Sogn har et Menighedsraad eller en Menighedsforening med dens Bestyrelse, og de arbejde godt sammen, men det kun er et Mindretal i Sognet, der har sluttet sig saaledes til ham, og der saa udkommer en Lov, som fordrer, at nu skal Præsten til Dels om de samme Ting arbejde med et tvungent Menighedsraad, valgt af Sognet, saa kan jeg ikke se, hvorledes Præsten skal komme ud af det med disse to Menighedsraad. Det frivillige Raad maa han sandsynligvis opløse, hvis han skal arbejde sammen med det tvungne, eller ogsaa vil det

let give Anledning til en hel Del Rivninger. Jeg tror ingenlunde, det vil gaa saa let, som den højtærede Minister tænker sig. Det er den højtærede Ministers Svar, at det let vil klare sig, for „man maa nemlig erindre, at Menighedsraadene ligesom den fri Menighedspleje have deres Rod i selve Menigheden“. Ja, men det kan være temmelig forskellige Rødder, for i det ene Tilfælde har den fri Menighedspleje sin Rod i et kirkelig opvakt Mindretal i Menigheden, i det andet Tilfælde har Menighedsraadet sin Rod i Menighedens Flerthal, og de ville ofte slet ikke falde sammen. Jeg tror derfor ikke, man kan berolige sig med, at de, der bo i et Sogn, ere Vælgere, og at enten de vælge til et frivilligt eller et tvungent Raad, bliver det Menigheden i begge Tilfælde, der bliver repræsenteret. Det er, saa vidt jeg kan se, noget af den gamle Betragtning, at Sogn og Menighed er ganske det samme, men de to Ting falde virkelig ikke altid sammen. Her i Kjøbenhavn f. Eks. vil Forholdet mange Steder blive ganske mærkeligt. Der er bygget en Del Kirker ved frivillige Bidrag, og der er dannet Menigheder om dem, hvor Præsterne for en stor Del underholdes ved frivillige Bidrag. Dertil er der lagt forskellige Distrikter. Naar nu denne Lov kommer ud, saa skal Præsten ikke længere have til sin Støtte den Kreds, der i Virkeligheden bærer det hele frem, men han skal have den Kreds, som vælges af det vedkommende Sognedistrikts Flerthal. De erobre hele det Arbejde, de andre have gjort, overtage det derefter, og det vil ganske sikkert ikke volde saa ganske faa Stridigheder. Det er ogsaa en Grund for mig til at være betænkelig. Men ogsaa det, som Menighedsraadene skulle gøre med Hensyn til Fattigplejen, kan jeg ikke tro, man rundt omkring i Kommunerne vil være saa meget tilfreds med. Nu har man i Kommunerne to Slags Fattigpleje. Man har det almindelige Fattigvæsen, og man har de fattiges Kasse. Begge disse skulle blive ved at bestaa, — Bestyrelserne ere jo valgte af Sognets Beboere, — men saa føjes der en tredje Slags Fattigpleje til, nemlig en tvungen Menighedspleje, hvis Bestyrelse ogsaa skal vælges af Sognets Beboere. Man faar altsaa tre Myndigheder til at ordne Fattigplejen i Sognene, alle tre i det væsentlige valgte af den samme Vælgerkreds. Navnlig, naar vi en Gang ogsaa faa Kvinderne valgberettigede til Kommunalraadene, vil det jo blive i alt væsentligt de samme Mennesker, der vælge disse tre Fattigbestyrelser. Jeg